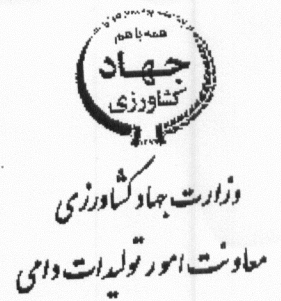

شماره: ۹۰۰/۹۷/۱۴۱۰
تاریخ: ۱۳۹۷/۳/۱۳
پیوست: ندارد

بسمه تعالی
«حمایت از کالای ایرانی»

جناب آقای آذر

معاون محترم بهبود تولیدات دامی سازمان جهاد کشاورزی استان مرکزی

موضوع: دستورالعمل احداث واحد های پرورش گوسفند و بز پرتولید
سلام علیکم

با احترام به پیوست نامه شماره ۹۰۰/۹۷/۱۳۹۷ مورخ ۹۷/۳/۱۳ معاون محترم وزیر
بعنوان ریاست محترم سازمان نظام مهندسی کشاورزی و منابع طبیعی کشور منضم
به دستورالعمل احداث واحدهای پرورش گوسفند و بز پرتولید، جهت استحضار
واقدام لازم ایفاد می گردد.

کوروش اغبیانزاد

دبیر ستاد هماهنگی صدور پروانه ها

رونوشت به:

جناب آقای بوداخی کارشناس محترم دبیرخانه کمیسیون مرکزی صدور پروانه

آدرس: تهران - خیابان طالقانی - نرسیده به پل حافظ - کوچه غفارزاده - ساختمان وزارت جهاد کشاورزی - معاونت امور تولیدات دامی
تلفن: ۴۳۵۴۱-۲۱ - دورنگار: ۸۸۹۴۵۸۶۱

Email: modam-m@agri-jahad.org

ضوابط و مساحت زیر بنای مورد نیاز برای یک راس گوسفند مولد ماده و یا بز شیری مولد

پرتولید (خالص یا ترکیب نژادی) برای پرورش در مزارع و جایگاه بسته

- ۱- حداقل ظرفیت یک واحد پرورش صنعتی گوسفند پرتولید؛ اصلاح شده خالص یا ترکیب ژنتیکی: ۱۰۰ راس میش مولد تعیین می گردد.
- ۲- حداقل ظرفیت یک واحد پرورش صنعتی بز شیری پرتولید اصلاح شده خالص یا ترکیب ژنتیکی: ۱۰۰ راس بز ماده مولد تعیین می گردد.
- ۳- وزارت جهاد کشاورزی هیچگونه تعهدی در خصوص تامین علوفه و زمین کشت علوفه برای متقاضیان ندارد و مسئولیت تامین علوفه بعهد متقاضی است. زمین زراعی جهت تامین بخشی از خوراک دام مورد نیاز؛ می تواند بصورت مالکیت یا اجاره ۵ ساله یا قرارداد تامین علوفه با کشاورز، در اختیار متقاضی باشد. مقدار زمین زراعی کشت آبی علوفه، برای تعداد ۱۰۰ راس مولد گوسفند یا بز ماده پرتولید (خالص یا ترکیب ژنتیکی) یک هکتار و مقدار زمین زراعی کشت دیم علوفه، برای تعداد ۴۰ راس مولد گوسفند یا بز ماده پرتولید (خالص یا ترکیب ژنتیکی) یک هکتار (۲.۵ هکتار برای ۱۰۰ راس مولد) در نظر گرفته میشود.
- ۴- مطابق با جدول ذیل، حداقل مساحت مورد نیاز برای هر راس گوسفند یا بز مولد پرتولید (خالص یا ترکیب ژنتیکی) با جنه متوسط در شرایط پرورش مزرعه ای وبسته ارائه می گردد. (واحد: متر مربع)
- ۵- سایر ضوابط بر اساس آخرین دستور العمل های ابلاغی تعیین می گردد.

بز داشتی پرتولید شیری (خالص یا ترکیب ژنتیکی)			گوسفند داشتی پرتولید (خالص یا ترکیب ژنتیکی)		
غیر مسقف	مسقف	دام در ترکیب گله وتاسیسات	غیر مسقف	مسقف	دام در ترکیب گله وتاسیسات
۳	۲.۵	بز مولد	۳	۲.۵	میش مولد
	۰.۴	زایشگاه		۰.۴	زایشگاه
۱.۵	۱.۲	جایگاه بزغاله تا شش ماهگی	۱.۵	۱.۲	جایگاه بره تا شش ماهگی
۰.۵	۰.۳	ماده جایگزین	۰.۵	۰.۳	ماده جایگزین
۰.۲۲	۰.۱۱	بز نر	۰.۲۲	۰.۱۱	قوچ
	۰.۲	انبار خوراک متراکم (کنسائتره)		۰.۲	انبار خوراک متراکم (کنسائتره)
	۰.۴	محل نگهداری علوفه		۰.۴	محل نگهداری علوفه
	۱.۲	سیلوی علوفه			سیلوی علوفه
	۰.۰۸	درمانگاه وامور بهداشتی		۰.۰۸	درمانگاه وامور بهداشتی
	۰.۲۲	شیردوشی			شیردوشی
	۰.۳	اداری - کارگری - پشتیبانی		۰.۳	اداری - کارگری - پشتیبانی
۵.۲۲	۵.۷۱	جمع	۵.۲۲	۵.۴۹	جمع

مهندس اعرافزاد   مهندس ضارمی   مهندس بهاصالحی   دکتر تبرانی
 دبیر ستاد هماهنگی صدور مجوزها   مدیرکل دفتر تغذیه   مدیرکل مرکز اصلاح نژاد گوسفند   سازمان دامپزشکی

تبصره ۱: مترایز های اعلام شده در جداول با احتساب تمامی فضاهای مورد نیاز اعم از راهرو خوراک، آخور، آبشخور، فضای مورد نیاز جهت خدمات دامپروری و دامپزشکی و غیره محاسبه گردیده است.

تبصره ۳: در صورت نیاز به احداث سیلو برای واحدهای پرورش صنعتی گوسفند و بز پر تولید؛ فضای غیر مسقف به میزان ۱.۲ متر مربع به ازاء هر راس مولد افزایش خواهد یافت.

تبصره ۳: در صورت نیاز به احداث سالن شیردوشی برای واحدهای پرورش صنعتی گوسفند پر تولید؛ فضای مسقف به میزان ۰.۲۲ متر مربع به ازاء هر راس مولد (مشابه بز پر تولید شیری) افزایش خواهد یافت.

تبصره ۴: مساحت زیر بنای محاسبه شده در جداول براساس میانگین یک راس گوسفند یا بز مولد پر تولید با جثه متوسط پیش بینی گردیده است. هریک از مترایزهای ارائه شده، می تواند بر اساس جثه، نژاد دام، اقلیم های متفاوت (سردسیری، گرمسیری و معتدل)، نیاز اطاق کارگری، دفترکار، جایگاه ماشین آلات، انبار تجهیزات، مخزن جمع آوری کود، حمام ضد کنه، محل قرنطینه، سکوی بارگیری دام، ظرفیت دام و امکانات دامدار؛ تا ۱۵ درصد، افزایش یا کاهش باشد.

توضیحات:

تعریف گوسفند داشتنی پر تولید (واحد صنعتی): میش های مولد با صفات زیر در گروه گوسفند پر تولید قرار می گیرند.

۱) میش مولد بتوان تولید ۱.۵ بره از شیر گرفته شده، به ازاء هر راس در هر زایش؛ دارای فعلی غیر فصلی یا امکان برنامه ریزی سه بار زایش در دو سال؛ بلوغ زودرس (در سن ۹ ماهگی آماده ابستنی)؛ بدون دنبه یا کم دنبه؛ دارای صفات لاشه مناسب (افزایش وزن روزانه حداقل ۲۵۰ گرم از سن پایان شیرخواری تا شش ماهگی).

۲) بز داشتنی شیری پر تولید (واحد صنعتی): بز های مولد با صفات زیر در گروه بز پر تولید قرار می گیرند.

بزهای مولد با توان شیرواری بالا (حداقل ۴۰۰ لیتر در یک دوره ۱۷۰ تا ۲۱۰ روز)؛ توان بزغاله گیری حداقل ۱.۵ بزغاله از شیر گرفته شده، به ازاء هر راس در هر زایش؛ دارای صفات لاشه مناسب (افزایش وزن روزانه حداقل ۲۰۰ گرم از سن پایان شیرخواری تا شش ماهگی).

تبصره ۱: با توجه به اینکه کلیه گوسفند و بز پر تولید باید در سامانه نرم افزار هویت گذاری و اصلاح نژاد ثبت گردیده باشند؛ لذا تنها مرجع رسمی تایید گوسفند و بز پر تولید کشور؛ اطلاعات ثبت شده دامها در سامانه نرم افزار هویت گذاری و اصلاح نژاد مرکز اصلاح نژاد و بهبود تولیدات دامی کشور می باشد.

تبصره ۲: واحدهای پرورش صنعتی گوسفند و بز پر تولید؛ با هدف تولید ترکیب ژنتیکی؛ تنها با تایید ثبت اطلاعات دامها در سامانه مرکز اصلاح نژاد و بهبود تولیدات دامی کشور می توانند پروانه بهره برداری دریافت نمایند.

۳) مساحت مورد نیاز برای محوطه دامداری، معابر عبور و مرور و... معمولاً برابر مجموع مساحت جایگاه های مسقف و غیر مسقف در نظر گرفته می شود. به عبارت دیگر مجموع مساحت مورد نیاز (مفید و غیر مفید) برای هر راس گوسفند داشتنی مولد پر تولید، برابر است ۲۱.۴۲ متر مربع و برای هر راس بز داشتنی ماده مولد پر تولید برابر با ۲۱.۸۶ متر مربع میباشد.

مهندسین مهندسی انجمن نژاد
مدیر ستاد هماهنگی صدور مجوزها

مهندس ضارمی
مدیر کل دفتر تغذیه

مهندس مصلحی
مدیر کل مرکز اصلاح نژاد کشور

دکتر تیرانی
دفتر نظارت بر بهداشت عمومی سازمان دامپزشکی